Clariſſimi viri ac pſtātiſſimi pħie docto/
ris. Auguſtini dachi. ſenēſis de varijs
loquēdi figuris ſiue de modo dictandi ad
Andream ciuem Senenſem yſagogicus
libellꝰ Incipit feliciter.

SI quis id operis diligens exaiator
inſpiciat hoc mēte ſecū facile cogita
bit. qꝫ n̄ paꝝ in ſe habet fructꝰ co
pia dicēdi ⁊ cōmoditas ōr̄ois Si rec
ta itelligencia ac deſtiata animi moderacione
gubernet̄ Quas ob res illa q̄ ceteri iamis ar/
rogācie cauſa ſibi aſſūpſere reliquimꝰ Nam
illi ne paꝝ multa ſciſſe viderent̄ ea cōqſierūt
que michil attinebāt. vt ars difficilior cog
nitu putaret̄ Nos vero ea q̄ ad rōnē dicēdi ꝑ
tinē videbant̄ ſūpſimꝰ. Nō eni ſpe queſtꝰ ā
gl'a moti ad ſcribēdū venimꝰ Sꝫ vt īduſtria
nr̄a ſtudioſoꝝ volūtatibꝰ morē geramꝰ Nūc
ne nimiū ſumat̄ oratio longa de re dicere in
cipimꝰ Si id vnū ſtudioſos monuerimꝰ ar/
tem ſine aſſiduitate dicēdi nō multū iuuare.
vt itelligāt hāc racōnem precepcōnis ad ex
ercitacōnē cōmodari oportere. Tribus enim
hanc artē cōſequi poterimꝰ Arte. ymitacio...

LANDES- UND STADT- BIBLIOTHEK DÜSSELDORF

excitacōe Excitacō eſt aſſiduus vſus cōſuetu/
deq̄ȝ dicēdi Imitacō eſt qua impellimur cū ra/
cōne ut aliquorum in dicēdo ſimiles eē veli
mus Ars ē ꝑceptō que dat certā viam racio/
nemq̄ȝ dicēdi Ideoq̄ȝ pn̄s opuſcu. pn̄ i binas
partes . haud iniuria diſtributum eē videt
Cui⁹ ꝑma pars quēadmodū gramatica orō
quenis naturali ordine ſtructa exacte ꝑpoli/
te elegāt. ⁊ ꝯficī cōponi q̄ȝ debeat ac luce clari
us edocebit Quibuſdā dictionib⁹ orōnibuſ/
q̄ȝ adiectis Que apud Marcū tuliū ceteroſq̄ȝ
maiores nr̄os eloqueñ ꝯſertos magis vſur/
pate ſuē Vt quidnā ſignificēt quo ue pacto i
orationibus et epiſtolis locari debeāt dilucī/
de cuiq̄ȝ clareſcat Deinde eadem in parte colo
res exēplorū ⁊ ſentēciaꝝ frequēcius vſu venie/
tes adiungentur quibus ſine eloquētiſſim⁹
euadere ꝑot null⁹ . Secunda huius opuſculi
pars aliq̄d haud min⁹ oratori necēariū cōdu/
cēſq̄ȝ ꝯtinebit . Quo videlȝ mō dictaīnū ptes
diſtiguāt q̄d ꝓſequēdū vitādū ue i eis ſit q̄
ue more ꝓmpte ⁊ facile fōri poſſint claē pate
bit . hijs ptib⁹ binis abſolutis q̄libȝ eis eru/
dit⁹ ſi excitacōi mateiā acomodauit ad quēcū
q̄ȝ velȝ epiſtolā pulcherrimā cōficere poſſe ſeſe

dinoſcet facil'me. Preterea ne rethoice dig nitatē ⁊ excellētiā ſilētio ꝑtereamus Marci ci ceronis teſtioniū afferamus In ꝑmo de oratoē ita inq̄ēs. qd ē eni tā admirabile ꝙ ex īfinita multitudine hoim vnū exiſtere qui id qd oī bus natura datū ſit. vel ſolus l' cū ꝑpaucis fa cere poſſit aut tā iocūdū ognitu atꝫ auditu ꝙ ex ſapiētibꝫ ſētēciis grauibuſqꝫ verbis ex ornāta orō atqꝫ polita Aut quid eē poſt in oro iocūdius ꝙ ſermo facetus et nulla i re rudis hoc eni preſtamus l' maxime feris ꝙ colloq mur inter nos et ꝙ exprimē inter nos ſēſata poſſumus. Ob quā rē quis hoc iurē miret ſū me ꝙ i eo laborādū eē arbitret Vt quo vno hoies maxie beſtijs preſtent in hoc hoibus ipe antecellat arte et vſu qui oīm magiſtro rū precepta ſuperat Ac ne plura q̄ pene ſunt innuābilia cōſectemur breui cōplādamus Sic eni ſtatuamus ꝑfecti oratoris moderatōe et ſapiētia nō ſolū ipſius dignitatē ſꝫ ⁊ priua toꝝ et plurimoꝝ ⁊ vniuſe reipublice ſalutem maxie continei Qua de cauſa ꝑgite vt facitis adoleſcētuli atqꝫ in id ſtudiū in quo eſtis in cūbite vt et vobis honori et amicis vtilitati. to ti qꝫ reipublice emolimēto eē poſſitis

Rime ſiqdē ptis ita iniciū ſumamus. cō
ſiderantes quas r̄s habē debeat elocucō
cōmoda et pfecta. que maxime oratoi accōmo
data eſt. Tres enim res in ſe habere debet
Elegantiam cōpoſicōnē. dignitatē. Elegan-
cia ē. q̄ facit. ut vnūqdq; pure ⁊ aperte dici vi
deatᷣ. hec diſtribuitᷣ. i latitatē et explanacōez
Latinitas ē que ſermonē puꝝ cōſeruat ab oi
vicō remotū. Vicia i ſermone quo mi⁹ is lati
nus ſit duo pn̄t eē Soleociſmus et Barba-
riſm⁹. Soleociſm⁹ eſt cum in verbis pluri-
bus conſequens verbum ſuperiori non acco
modatur. Barbariſmus eſt cum verbum
alqd vicioſe affertur Hec qua racione vitarē
poſſumus in arte gramatica dilucide diſcem⁹
Explanacio eſt que reddit aptam et diluci-
dam oꝛonem. Ea comparatur duobus modis
vſitatis verbis et ꝓprijs. Vſitata ſūt ea que
verſantᷣ i ſermōe et cōſuetudie quotidiana. ꝓ
pa q̄ eius rei v̄ba ſūt aut eē pn̄t qua de loq̄-
mur. Cōpoſicō ē que facit oīs partes oꝛōnis
eq̄liter ꝑpolitas. Ea cōſeruabitᷣ ſi fugiemus
crebras vocaliū curſiones que vaſtam atq;
hyantem oracionem reddunt. vt. Hec eſt
Barbe enee ameniſſime impendebant Et ſi

vitabimus eiusdē lr̃e nimiā assiduitatē Cui
vicō versus hic erit exemplo Nā hic nichil
ꝓhibet alienis exēplis vti O tyte tu te dati
tibi tāta tyranne tulisti Et hoc eiusdē ꝑete
Quit q̄ quisq̄ queq̄ q̄sq̄ conueniat neget .
Et si eiusdē vbi nimiā assiduitatē figiemus
eiusmodi . nam cui⁹ rōis rō non extet ei rōi
rō ñ ē fidē habē ⁊ si cū vtem ouemēt filꝰ ca/
dētibꝫ vb hoc mō flētes . plorātes . lacmātes
obtestātes Et si vboꝝ t ñiectionē vitᵉbim⁹
ū que eit cōcuma . Quo i vicio ē Seli⁹ assi/
du⁹ Itē fugē oportꝫ lōgā vboꝝ otinuacōnē
que ⁊ auditois aues ⁊ oātois spm̄ ledit . hijs
vicijs iopsicōne vitatis reliquū opis ofumē
dū ē i dignitate . dignitas ē q̄ reddit ornatā
orōnē et vaietatē distiguit Hec i verboꝝ et
sentēcaꝝ exornacōnꝫ diuidit . verboꝝ exor/
nacō ē q̄ ipsius sermonis isignita cōtinet ꝑpo
licōne Sētēciaꝝ exornatio . est q̄ nō in vbis
ꝫ i ipsis reb⁹ dignitatē hꝫ Hec de primo sa
tis Sequens id precepti se affert notatū
dignissimū q̄ videlicet plena oratio grama/
tica tribꝫ cōstat ptibus . supposito . scicꝫ . ver
bo . et apposito . Que ptes oratorum more sic
ordināt Vt appositū pncipio . suppositum

medio. v̄bum vero fine pōꝑ venuſte locetur
Gramatici vero ↄtra quodāmō faciunt. dicūt
ergo gramatici Scipio affricanꝰ deleuit car
thaginez Oratorēs vero potiꝰ ſic carthagiēm
ſcipio affricanꝰ deleuit Marcuſ cicero vrīt fa
miliariter publio lētulo Gramaticꝰ ait Ora
tor ↄuerſo ordie ſic Publio lētulo marcuſ cice
ro familiaiter vrīt Hijs exēplis patere arbi
tramur queādmodū plena orō ſuā ſtructu
rā ⁊ ſi nō ſꝑ ſepiſſimū apud oratores habere
debz. Nec illd te fugiat huiꝰ artis cupidū ꝙ
aduerbiū ſuā ſtructionē añ verbū immedia
te ſepe numero tenebit niſi ſit excellens ut
puta cōparatiuū ł ſuplatiuū. Tūc eni poſt ver-
bum locari pt Huius ꝑcepti hoc ſit exēplū
Que michi diligenter mādaſti facere curaui
ſtudioſiſſime Hac de re ſatis eſt Illud etiam
neqq̄ te lateat ꝙ ꝑpoſicio triphariā cōſtrui
perbelle pōt. vno nempe modo ſi eius caſua-
le ex adiectiuo et ſubſtātiuo ſit aggregatū
tūc ꝑpoſitio ipſa interciciatur ut maximas ad
res hoc ↄducit ornatiſſimo in loco ſpaciati ſu-
mus Itē iniſtis de cauſis hereticorū genus era
dicādum approbatur Scdo ꝙ prepoſicio ſuo
caſuali poſtponatur. Vt illud eſt negocium

quo de multis in locis iudicatū eſt Item hic
ē quo cū ſocietas erat michi maxima Tercio
q̄ prepoſitio vna cū caſuali inter adiectiuū
et ſbm locet̄. ut Maximam i republica dili
genciam habeto Item incredibilis in omnes
ciues obſeruancia. Item ſummum in rethori
ca ſtudium faciendum eſt. Conſimilia ipſe
adicito. Eodem ferme pacto agēdū fuerit cū
geītiu⁹ cū pluribus noīatis cſtruat̄ i medio
apti⁹ locet̄. oīa reipublice iura iuiolatiſſīe bua
ri dn̄t Itē iam a ſceleratoꝝ hoim flagitia. Et
coīi nti gtis iterpoi pn̄t. ut hui⁹ lōgitudo
viri. hui⁹ auctoritas loci plim valz. hs trāſpō
bauo paꝝ ort⁹ affert. At plerūq̄ adiectiuū
nomē ſbm̄ venuſte pcedit. ut tua dignitas
optima virtus. diuinū ingeniū Id eciā ne o/
mittamus quin cognitū fiat aptum. q̄ ozo p
fecta nō ſolū vbū i capite ſep locatū habebit
de q̄ i ſecūdo pcepto dictū fuit Veꝝ eē ſignū
aliqd vniuerſale l' affirmatiuū l' negatiuū
aut eciā aliq̄d excellēs ut puta nomē vel ad
uerbiū ſuplatiuū cpatiuū ue i finē locai pn̄t
orone pfecta cōſūpta. de ſigno vniuerſali il/
lud t' ſit exēplo Te caiorē habeo neminem
Itē q̄ m̄ pcepiſti feci omnia. De ſuperlatiuo

Longe alijs ariſtoteles euaſit ſapiētiſſimus
Et ita de ceteris De opatio · pauco tpe petrus
fact9 ē eloquētior · Relatiui āt ꝯſtructio q̄
tum facilis tū ōrtū afferēs haud quēq̄ fugiet
Hoc āt eius p̄ceptū eſt ut ipm relatiuū vbi
ꝯueniēter fieri pōt initio ſermonis adoptetur
· hoc pacto · qđ ē ſit beneplacito · quin agā
ſcio nichil. eciā hoc vſurpāt oratores · ut ip-
ſū anᵉcedēs ſuo relatio cōcordet eo cū ſuo verbo
vel adiectō diſcōueniēte · vt quas m̄ miſiſti
litās fuē ſuauiſſime Itē · Quas tecū peperi ami
citias m̄ fuere ḡtiſſime · Quid nōne pbellū fu-
erit . Si loco pricipij alicuius · noīe gerūdiuo
vtamur Hoc pacto · veni cauſa legēdi librū
Ornati9 multo dicit̄ Legēdi libri cauſa veni
Aliud exemplū · veni gracia gerēdi bella Ce-
cius dicitur Gerendoꝝ bellorū gracia veni Itē
Ibo ad audiendū miſſam . venuſtius effert̄
Ad audiēdā miſſam ibo . Pro cōficiēdo epl'as
hanc materiā memorie prodidi · pulchrius
ita locet̄ · p cōficiēdis epl'is At . in dū . gerun
diū p̄poſita p̄poſitione · inter · admodū hōeſte
locū habz Et fere ſignificatū preteriti ipfecti
coniunctiui prepoſita dum dictione habere
ſolet · ut inter cenandum hec accepi . eſt · dum

cenarem hec accepi Inter currendū lucratꝰ fui
est. dum currere lucratus fui. maxima leticia
inter legendum affectꝰ fui. Gerundiū vero in
do aptiꝰ pncipio ꝗ fini adaptat. hoc mō Inca
tādo decipit ſerpens. Studendo vir illuſtrior
euadere pōt Id vero ānotatu dignissimū ē. ut
cū poſitiua exaugē velimus Hijs ꝑ ꝑpoſitiuū
ā. pꝗ. i pmis ꝫ apprime aduerbiū accidat hoc
mō Carꝰ eq̄ sis ꝛ piocūdꝰ ut soles. itē vi ꝟtu
te pꝗ fulgidi ꝑ ceteris i pmis honore digi eē
noſcūt itē id apprime vtile est i vita ne q̄d mi
nus Compatiuo autē ꝛ ſup haud icōmode mlto l' longe aduerbiū ꝑpōit. Vt iuſticia alijs
ꝟtutibꝰ mlto ꝑclarior extitit Aliud Marcꝰ
Cycero pre ceteris longe eloq̄ntiſſimus eua
ſit Sꝫ nūc ad rliq̄ Cū aliq̄d nob omod vtile
delcābile iocūdū eē oſtēdē volueimus Tunc
dtis abſtractoꝝ illoꝝ adiectiuoꝝ cū ꝟbo ſub
ſtantiuo. ſū. es. ē ouenientiſſime vtemur.

DE oroibꝰ ōmuniōibꝰ apd oratores vſuꝫ
patis haud minꝰ ē oſideātu cōgruū ꝗ ꝗ
ꝗ laude l' vituperio affici triphariā cōperimꝰ
Si eni vellē oñdere marcū habere magnam
ꝟtutē. cū ꝟbo ſubſtantiuo. ſū. es. ē. cōmodius
ſic fiat ut. M. k. eſt magne virtutis. M. k.

ē magnus virtute . M. C. ē magna virtute
Sȝ hoc poſtremū ſplēdidiſſimum ē . hāc rē
aīo l' mēte cōplector ē Cōſidero hāc rē Eo/
dē mō racōeȝ habē . i . cōſiderāē ut huius loci cō
ſideratione habeo Huiꝰ tpis racōem habeo
In aīo ē . ſigficat In aīo habeo Animus m̄ ē .
ſigficat . volo Certū ē michi . i . delibeāui l' de/
creui Proſequor te honoē . i . honoro te Ali/
ud pſequor laude . ē . Laudo te Et ita ī alijs
Cōſequor verb . eſt . Expmo verb . do hāc rē
vicio . i . vitupero hāc rē . do hāc rē crimini . i .
Criminor hāc rem . Ire in caſtra ita ornaci
us expſſatꝰ M . C . Caſtra petiuit In caſtra p
fectus eſt Se ad caſtra cōtulit . ſe in caſtra re
cepit Inſup haut illepide fit īterpoſita nōnū/
q̄ . Parēthes . vbi gr̄a dediſti ad me que
mea ſūma ē voluptas ſuauiſſiās lrās Itē om
nes aīcos ut tuis lrīs mādaſti plurimū ad /
mirararis Similiter Endiadis non paꝝ crato
ri cōducit . hoc pacto virtute et viꝝ laudibꝰ
proſequi nitor et virtuoſum virū laudo . itē
Arma viruq̄ cano . i . armatū Aliud . Virtu
teſq̄ viros aut tāti incendia belli Opere p̄/
tium eſſe ſignificat . modo vtile eſſe . modo
neceſſarium modo iocundum Et id totum

veteres vſurpāt. viginti annos habz . ita cō
modiſſe efferē . vigeſimū annū agit l' degit
viginti ānos natus vl' nactus ē Si vero nu
merus fuerit cōpoſitus miorē numerū prepo/
nemus. ut vnū et viginti ānos nactus ē Sz
hec tu facile itelligis . Cicero laborat in elo/
quēcia. ita ōtui accōmodat . Operā i eloquē
cia cycero oſiūt . Tempus i eloquēcia oterit
In ſtudiū icūbit eloquēcie Habeo hāc rem
in meōria Nō minus ōrte dicit Teneo hanc
rē memorē . hui9 rei memoriā habeo Obli
uio vero tali pacto exp̄mitur . huius rei me
capit obliuio. excellencia admodū pulchre
exp̄mit p. p̄t l' p̄. cū ſuis caſualib9. ut Ceſar
pre ceteris bellicis rebus pollebat Iohannes
p̄ter ceteros virtute valuit id ē vltra ceteros

De pagis moib9 exp̄mēdis Iohānes le
ui igeio natus ē Socr̄es natus ē moibus fa/
cilimis Triſti ingenio Et ita de reliq̄s Aliud
Tu adhibes in fide Ornatiori efferē eloquio
Eſt michi apud te fides . Quod ē accuratius
Nā plerūq3 ſū es ē. dtio iūctum. ſignificat ha
bē z q̊dāmō poſſidere. ut ē m̄ pecunia. i. habeo
pecuniā Eſt tibi ſūmus honor. i. habes ſum/
mum honorem Eſt m̄ tecum amicicia . vn̄

virgili⁹ i p̄mo Eneẏ Sūt m̄ ſeptē p̄ſtāti coꝛ pe nẏphe. de amicicia exp̄meda Tu m̄ fami liaris es Ego te vtoꝛ familiarit. Ego te ami co vtoꝛ Aliẏ Certiorē facē. ē. ſignificaē Mo rē gerē. ē. oplacē. Ex ſētēcia. ē. ſm̄ volūtatē Inferre iniuriā. eſt iniuriaʒ facē. dare veniaʒ ē ignoſcē Et licēciaʒ daē Iniens etas adoleſcē ciaʒ. pulcherrime. ſignificat Ferire fed⁹ eſt. fed⁹ opōnē Pre ſe ferre ē vb̄ ā idiciijs Aliq̄d oñdere. vt Hilaritatē leli⁹ ſe p̄ fert. i. p̄ ſe fert Sʒ ſepenumero maioris ſignificancie cauſa ſubiūctiua ipatiuis addūt̄ Qd citero ſepe ef ficere ſolebat Quale eſt illd Cura vt vir ſis Fac ſtudeas Effice ut excellas / licʒ m̄ eē bo nū virū l' bono viro. vtrūqꝫ vſitate dicit̄ Sʒ poſtremū magis oratoꝝ eſt.

De dictionibʒ ab eloquēcīſſimis viris Magis vſurpatis Et p̄mū de Noībʒ Pus. p pulchꝛe cū ablō et dtō cōſtruit̄

Vt op⁹ eſt m̄ tua dignitate Opus eſt m̄ pecunia Quid nōne illud notatu digniſſi mū fueit. ut cū duo fuerīt. adiectiuū uideli cet ꝛ ſbm̄. adiectm̄ i neutrā vocē trāſferam⁹ Sbm̄ vero gtō caſu locemus Hoc pacto Cum dicere voluero multam uirtutem dicā

ornacias mľtū virtutis mľta laus apu9 dr. mľtum laus. Sʒ id animaduᷣtēs ſi gtūs ille ſingulaɾis fuerit totā item oracōeʒ ſingularit̄ exponere debem9. Si pluāľ pluālit̄. ut illud dictoꝝ. ē illa dicta. mľte pecunie. ē mľta pecunia Optima quoqȝ ratio ē ut cuipiā poſitiuo adiūcta negacō cōtrarij poſitiui vim ac ſignificacionē teneat. Cui9 rei exēpla ſubiciā vir iſte haud illepido ſermōe dictū ſuū cōſequit9 ē Nō iepte nobis corā petrus apparuit Munus ornatiſſime ponitur p officio ut hoc officio ut hoc amici mun9 ē. Sʒ ⁊ partes dictio pluālit̄ capta. cōſimilē hʒ ſigñcacōeʒ ut quēadmod mee ptes ſūt vob ſepiſſimū iſeruiē volo De noie res. Res nom̄ latū diffuſūqȝ eſt Sʒ eo pulcherriē vtim̄ cū poſſeſſiuis noib9 Hoc mō doēſtica res. vxoria res. ⁊ failiaris Et ita de ceteris Grādior natu ľ maior natu Oētiſſie ſeiorē ſigñcat. Sicut mioꝛ natu minorē ſigñcat. Reliquū ē ⁊ reſtat. magno cū ōtu idē ſigñcāt. ut cū diuitie tibi ſint copioſiſſiē hoōꝛqȝ cumulat9 ṙliquū eſt vt moib9 optīs vtaē. rumoꝛ ē. i. vulgo cogñtū ē Et ōtus ſmo ē. Terēti9 rumoꝛ ē meūgnatum amare Null9. a. um nō nūqȝ ſumit̄ p non preſertim

ſũ es eſt verbo adiũcto vt. R p. nr̃is tp̄ibus
eius nulla ē. i. nō ē Aliud Qui vicia penitus
effugē poſſit nullus ē Tãtus ꝛ q̄tus ſic ſe ha
bent ut raro alteꝝ ſiue altero in ōrone ponat
ut penſio iſta tãta eſt quãta añ hac vnq̄ fuit
Tal' et qual'. eo pacto ſe hñt ut alteꝝ crebr̃
rime ponat. vtrũq; raro. vt talē ſolem⁹ ſētiē
virũ optimũ et ſubintelligim⁹. q̄lē diximus
Orator ē illuſtris q̄l' nullus repit Licʒ tam
ǵmatice q̄ oratorie gños quorũcũq; caſuali
ũ. cũ poſſeſſiuis quouis caſu ꝑlatis ɔiũctio
ne mediãte ɔiũgē. vt. vem cauſa tui ꝛ frĩs. fi
liũ meũ ꝛ catherine diligo Et ita de ceteris
caſib⁹ Ex quo de poſſeſſione pauliſper locuã
ſum⁹. nō fugiat quē orã. q̄ int̃ gños p̄mitiui
et poſſeſſiui Mei tui ſui nr̃i vr̃i Quã tadē priſ
tianus pulcherrime attingit. vox nãq; eadē
eſt. vis vero lōge diuerſa. cũ genitiuus p̄mi
tiui ſīplicē poſſeſſionē importet. et cũ ſubſtãti
uo cuiuſlibʒ nũi vel caſus cōſtruat. poſſeſſiui
vero genitiu⁹ duplicē poſſeſſionē importet
et cũ ſubſtãtiuo. nō niſi. ſub ɔueniēcia cōſtru
at. hui⁹ illō ſit exemplum Mei amicus. i.
me⁹ amic⁹ Sʒ mei filij amic⁹ duplicē habet
poſſeſſionem Alteram meã in filio Alteram

filij i amico. Hec eo ſubiciam⁹. ne q̄ ortū iqui
rim⁹. verboꝝ vi ipoꝝ ignorem⁹. atq̄ in erro
rē quempiā imprudētes incidamus Similis
et plen⁹ noīa quoꝝ prius dtō. poſteius abla
tiuo iūgit̄ Oratoēs ut plurimū ac fere ſemp
gtō iūgūt Hoc pacto tuoꝝ maioꝝ i dicēdo ſi
milimus eē voles. Dignitatis ꝟ offi ij plenus
ēs. Nō nūq̄ vero ſ; rariſſime ſupioibus eciā
caſibus iūgūt Cū vero de duobus quodāmō
oppoſitis mēcōz fecerimus q̄d p̄ſtācius ē p̄po
nat. ut vir ⁊ mulier. virtus viciū Auꝝ et
argētū. Iuſticia et iniuſticia. ſi vero ut magis
conmune ⁊ minus conmune ſeſe habuerint
Magis cōe p̄cedat ut Aialia Hoīes Leo
nes. azini vitā agūt Dū autē eidē plura at
tribuere volueimus quoꝝ alteꝝ minus alte
rū maius ꝯplectit̄ q̄d vehemēcius eſt poſtre
mo locet̄ vt Iohēs tū doctus ē tū eciā ꝟalde
preceteris valz De verbis

fficio ꝟbū ⁊ pulchrū ē et late patz. nā
afficio te voluptate. i. voluptatē t affero
Afficio te honore ē honoro te Afficio te lau
dib⁹. ē. laudo te. afficio te vitupeio. ē vitupero
te et ſic de alijs Afficior doloē. ē. doleo. afficior
triſticia. Eſt ſū triſtis. latiſſima eſt huius

ꝟbi ſignificacio neq; latrat te afficē ſignifica
re diſponē. ut illd. plinij. vina vox mag affi
cit. ē. diſpoit Cōſitior vero ablatio iūctū p
peio capit. vt peio fame frigoē etate oſtct?
iū z cetrā Ceterū nō ignoēs extrema ſupla
adiectiuis iūcta pſerti. plerūq; ornate ſigni
ficaē gerūdia accuſati caſ? pp̄oſita. ad dūdo
hoc modo Res difficil' creditu. i. ad credēdū
Iocūdū cognitu. i. ad cogonſcēdū Miābile
auditu. i. ad audiēdū Sil'ia ipe tui igenij
boitate conicito Illd ecīa nequaꝗ omiſeim?
q ſbiūctiu? mod? p idicatiuo et illi? tpa p
hui? tēpoib? iēdū haud inlepide pnūt. vt
vellē p volo. dixeri p dixi. dixero pdicā et
ita in alijs. hoc at tēto. Notādū ē Valeo
et polleo ꝟba. ablatis iūcta ornatā reddūt
orōnē hoc pacto Aureleus Aug?. pluimū
igenio valuit. M. k. In ciuitate autoitate ad
modū pollebat. Ac clareo z floreo ꝟba. ear
dē ferme racōnez habent. pteſto et antecello
ꝟba. cū datiuo cū accuſatiuo pulcerrime iun
gūt. Sepiſſimū cū dtō. hoc mō. hoc laude
digniſſimū ē vt quo vno hō brutis pſtz ora
tor ipſe hoibus ancellat Frequētatiua quo
q verba eo꜡ a quib; originē habēt ſignifi-

cacionē ſepe numero retinēt ac ꝑ ipſis ponū
tur Preſertī ſi qn̄ ꝟbi aſpꝛitas vlla cōtingat
Vt cōiecto ꝓ ditio. lectito lego ⁊ ita de alijs
hoc qn̄ fiet eruditoꝝ iudicō reliqm⁹ Caueo
ꝟbū ⁊ ſi ſepe ſig̃ficat ꝓuideo ut ita lege cautū
ē Pcōīe tn̄ acc̄tō iunctū pro vito vel fugio
vſurpāt eloquētes viri. hoc pacto Turpes
viri ingenij mores cauēt Nemini verbū. vſi
taci⁹ acc̄tō iūgit̄ ꝙ d̄tiō ut memini platonis
ſentēciā virgilius in bucco. numeros memi
ni ſi verba tenerēt Diſce racionibus ipſe vte
re Vaco verbū varijs ſtructiōibus pſelē poſi
tum. haud eandē retinet ſignificacionis vim
ut vaco huic rei. ē. intendo huic rei. vaco hac
re eſt vacuus ſum hac re. Refero hanc rem
tibi. eſt. Narro tibi Refero hāc rem ad ſena
tū ē. pono ad ſenatū Euado poꝛnate ꝑint̄ ꝓ
efficitor ut Cicero euaſit eloquētiſſim⁹ Ariſ
toteles ſūm⁹ phūs euaſit Fore verbū pſurā
habet ſignificacionē et eſt idem ꝙ futurū eſſe
ut Arbitror te hac in arte notabiliſſimū fo
re. Plerimū eciā cōducit nobis itelligere que
ſint noim differēcie et ꝟboꝝ diſcrimina Nā
ea q̊ res mirū in modū exoꝛbit. ut Si quis
ſcit qd differāt pſū et interſum interſe verba

pulcherrime dicat M k. publicis negocijs
non ſolū īterfuit ſed eciā pfuit. vn̄ īter eē ſig
ficat comitē eē Preeē vero ducē eē Ego n̄ ſo
lū ɔſiteor qđ ē p vim fateor. vez eciā pfiteor. i
ſ p̄te fateor gratulor ł gaudeo m̄ Ago grās ē
vb Refero grās hoc ē re ꝛ factis Heo grās
qđ ē i aio. debeo grās vbi obligacōnis vis a
liq̄ cernit Hec res m̄ cōducit. eſt. hec res m̄
vtilis eſt. dono tibi hanc rem dꝫ ſplendidius
dono te hac re. fero hāc rem modeſte. mode
rate. ā equo aio ē. hāc rem modeſte ł paciēt
tollero Et con̄ fero hāc rem egre. moleſte
grauiter ł īiquo aio. i. hanc rē nō libēter
pacior (affero verbū cōmuniſſimū eſt quo
multis in locis vti poſſumꝰ. hoc pacto Secū
da fortuna voluptatē michi affert. eſt. delec
tat Aduerſa fortuna affert michi dolorē. i.
facit me doleē Interdico tibi hac re et n̄ hāc
rem lepidiſſime pſcrimus Tulius in ſecundo
Rethorice Oēs quibꝫ aqua ł igne īt̄dictū
ē exules appellātur Ille eciam modꝰ optimꝰ
ē. vt ſi quis dicturus ſit quēpiā habere ho
norē ł magiſtratū. vt ex noie honois eiuſdē
et gero idē pulcherrimā cōſtituat orationem
Hoc pacto. hic eſt rome cōſul. hic rome ſe

cōſulē gerit · impatorē ſe gerit doctorē ſe ge
rit · cicero Hijs verb duobꝫ aſſētio et aſſēti
or Modo actiuā mō paſſiuā vocē · eodem cū
ſignificato pſepe vſurpat · Eodē pacto dicit
Impartio vel impartior Itē memoro vel me
moror · in ceteris aūt id fit rari9 · Vſu venit
ornatiſſimū ē p otigit Vſurpaē · i · frequēti v
ſu habere · vſurpacōnez vero frequentē vſum
vocant · defico verbū · acc͞o ſtructū aliq͞d af
fert ornaci9 · ut deficit me dies · hec res me
deficit · vita q̄ pmu mortales deficit · mādaē
lr̄is mādaē ſcriptis · mādaē lrāꝝ mumimētis
ē · ſcribere · miſſum facere p dimittē venuſtiſ
ſimū ē · ut hāc rē miſſā facio · ē · dimitto Acce
dit p addit q̄ vſitatum videri debet · i · ſolet
hoc mō Ad meas miſerias dolor maximus
accedit id ē additur Confido verbum · alias
dtō alias abltīo et ornaci9 iungit Hoc mō
te cōfido tua virtute · tua humaītate · tuo con
ſilio et ita i alijs · Credo p cōmitto · ornatiſſi
mu ē Vt mea cōſilia ſemp tibi credidi · credo
tibi grādē pecuniam id ē cōmitto · Tria ſunt
vba q̄ ſibi ordine quodā cōiūgunt · Quorū
pmum leui9 ē · diligo Poſtremum admiror
q͞d pāpuum et vehemēs eſt · Et eoꝝ mediū

mediũ obſeruo qđ ē colo et veneror. ut ṽrã
dignitatē. diligo. obſeruo. admiror. Neſcio
hāc rem Ornatius ē ſi dixero Ignoro Prete
rit me Fugit me Latet me Hui9 rei neſci/
us ſum Accipere ꝑ audire itelligere aut cog
noſcere ꝓbellũ eſt. ut rumoribus accepi quo
rũ eſt incertus auctor In verbis tam actiōez
q̃ paſſiōez ſignificātibus varios exitus con
ſiderari oportet Et mō hijs modo illis vti. fue
re pro fuerũt Amatũ ꝑ amauerũt vidē pro
videris videbere ꝑ videberis. norã ꝑ nouerã
Triumpharat ꝑ triũphauerat Sȝ ne quid ſi
at contra ḡmatice ꝑceptōnē ſolerter ꝓuidēdũ
ē Illud eciã fugiat neminē q̄ ſi infinitiu9 fini/
to verbo addat Infinitiu9 ordine ꝑcedat. ut
te ad me venire volo Hac in materia diligen
tiſſime ſtudere volo Preſto ſum ſignificat
vel adſũ ł fere appareo. ut preſto fuit michi
ſeru9 tuus vrbem ingredienti Collocare
apd aliquē beneficiũ. ē. bñficiũ alicui facere
hoc pacto Apd Cyceronē bñficiũ plurimũ
collocaui Gratificor ē hāc rē ꝑclare vſurpãs
In dulgeo. ē. Operã do. ut Nimio ſomno iohã
nes idulgȝ Ocio idulgȝ. vino idulgȝ Ver
ſor vbũ i freqētiſſimo eſt veterũ ac diſertorũ

hoim vſu. pdiffuſaq3 ei9 verbi ſignificancia Ac varijs pōt deniq3 racioib9 exponi Vt vſor in multarū ſtudia lrārū. virtus circa difficile verſat . hoc eſt In difficili cōſiſtit . verſamur ī tenebris . i . fere ſum9 ī tenebris Et ut exēplis ſupiorib3 ē oſtēſū duos ſibi plerūq3 caſus poſtulat . acctō iungitur prepoſita inter Aut ablatio in pcedēte . Gramatici frequēcius dicūt . peto te hanc rē Ornacius nec min9 latine dicit Hāc rē a te peto . Et id cicero in epl'is plurimū conſueuit Inq3 vbū futuri tpis crebro pn̄tis pteiti re loco Teſte priſtiano pmo minoris accipim9 . S3 alijs in vb id vari9 vſu venit Repeto qdē . nōne p pulchre ponit ſi quid ei āncceſſerit neq3 actūs ſolū verū eciā ablatiuus ei iūgit Vt hāc rē meōria repeto Et ſignificat ut pmlti exiſtimant nō qd teneo meōria ſ3 pocius meōria voluo et reminiſcor vnde . M . C . i principio de oratore Cogitanti michi et vetera memoria repetenti Deuincō vbū ppulchrū i epl'is ſepe numero ponit Et ſignificat obligo Et deuict9 ē ſignificat obligatus ē l' obnoxius ē . coplector verbū perdiffuſū eſt et ornatum . aliquibus tn̄ adiectis . ut . Amoē atq3 beniuolencia te

complector Pario verbū nō tam vſu venit ꝙ̄ mľtū ōꝛtus affert. Hoc pacto. fidus. M. cōſule nobis partū ē et honorē et dignitatē noſtre ciuitatis ꝑ9 nobis peperit. Optimum factu fuerit ne eiſdē ā oracōnis modis ā verbis ſepe vtamur Nā varia plurimū ꝓbatur oratio. vt ſic veluti quibuſdā floſculis aſpergatur oīo. Vt ꝓ mori dicā obiē moꝛtē obpete ē aiā expirarē vita excedē vita defūgi Ex vita migrare. Res huānas deſerē. Et ita i alijs Conoꝛ hāc rem pulcherrie dr. ꝑſecti ſi difficilioꝛ ſit et ardua ſcꝫ res. ut. C. de oratore magnū opus atꝗ arduū conam̄ Oīo infinitiua ſepe loco ſbiunctie ponitur ut volo te ad me venire. ē. volo ꝙ venias ad me. Te ad ſtudiū ꝓficiſci volo Id tamē maximope cauēdū ne ꝗd amphibologye cauſetur.

De aduerbijs ñotu digniſſimum

On eciam ignorandum ꝙ ſi duo aūt plura duobus. quod perraro vſu venit Vni et eidem attribuere velimus vtrīꝗ. tū dictionem. aut. et. ꝑponemus. Exempli cauſa dicā Gayus leli9 tū virtutum doctus ē tum ꝓb9 Item Magna eſt in gayolelio et virtus et doctrina. Item Cum ad vniuerſi

taꝗ̃ ad mercaturã bonarũ artiũ his profect⁹
inanem redire turpiſſimũ ē decoratem et ver
bis auctoritatē et magiſtri. hec Tulius ſcḋo
de officijs Satis ⁊ paꝝ aduerbia q̃tis iuncta
haud parum dig̃tatis afferũt Vt paꝝ pecu/
nie .i. parua pecunia Satis virin̄ .i. ſufficiētes
vires . hec actenus Paſſī .i. ſcḋm ordinem
ad modũ paſſuũ Pedetēpti .i. moroſe vel ſuc
ceſſiue Magni .i. multũ Sic tāti .i. tātum
Crebro vł crebre . eſt continue vel cōtinuo
Et ſũt aduerbia . Quāti eciā ē aduerbium
Haud p̄ nō Secus p̄ aliter Setius Eadē i
orōne p̄ q̃ venuſte ſe habent Sic at vel atq̧
p̄ q̃ vł taꝗ̃ ponũt . haud ſecus ſentio atq̧ tu
.i. Nō aliter ſentio q̃ tu Et eque p̄ ita ſumi
tur ut eque te laudo atq̧ ciceronē .i. eo mō ꝯ
taꝗ̃ vł ſicut ciceronē laudo Parti aduerbium
in diuerſis orōnibus immediate ſe habētib⁹
certe ordinat . ut Qui ciuitatibus preſũt partī
ſũt boni partī nobiles ptim ppulares Et eodē
ferme pacto . alias . cōſtruit . ut hoies alias
boni alias mali Nũꝗ̃ eiſdē ſũt moribus Item
hoies eodē ferre nati ingenio alias rident ali
as vero lacrimāt Ad huc illa duo ppolitam
reddũt orōnem ſibi iuicē correſpōdētia quoꝝ

rũ alterꝝ. non ſolũ. vel ñ modo. ã non tãtũ Al/
terꝝ eſt ꝫ etiã. verũ etiam. ꝫ quoqꝫ Hoc pacto
Nõ ſolũ eloq̃ntia Cycero valuit ꝫ etiã prudẽ
tia Itẽ Nõ tãtũ illicitũ verꝫ etiã maxime hor/
rendũ facinus. N. ꝑpetrauit Tam et q̃ꝫ i eadẽ
orõne ꝑiſ ſe hñt vt Tam cara ẽ m̃ pr̃ia q̃ꝫ ẽ
vita iocũda Tantiſp. ẽ. tam diu. et ꝑpulcre
poſt ſe depoſcit. dñ. donez q̃ ſignificat ferre id q̃ꝫ
donec Teren. in an. Tantiſp te dici volo me/
um dñ q̃ꝫ te dignũ ẽ facias Promdeat ul'at
qꝫ ſiml' ſũptũ valꝫ tm̃ ſicut tanq̃. vt Camill9
ꝓideat qꝫ eẽt ſapiẽtiſſi9 oĩm a cũctis venera/
bit Indies aduerbiũ ſignificat p ſingulos di
es ſiue de die i diẽ. vt Tua dignitas indies
creſcit Quedã ſũt aduerbia que in epiſtol'
maxime ꝯgruũt Et etiã a Cycerõe freq̃ntiſ
ſimũ vſurpata ſũt ſicut ꝓpediẽ q̃ꝫ ꝑmũ ꝓ cito
ſiue ſtati Confeſti .i ſtati et Itẽ poſtridie q̃ꝫ
artis gra. inertes ſiue iexꝑtes exponunt. poſt
tres dies Sꝫ tu ne eodẽ ducaris errore. cre/
de poſtridie ſignificare poſtero die Et eo pacto
M. C. accipit ⁊ alij eruditiſſimi viri At .i. ꝫ
Si quis mlta referre velit. ille. ꝓ priore po/
nat ꝑmũ l' ꝑmo. ꝓ ij Deiñ. ꝓtercio tũi l' p/
tea. ꝓ. qr. q̃ꝫ raro accidit. poſt hec In calce

poſtremum l' poſtremo Sit huic rei id exem
plo Tria ſũt que m̃ magnã voluptatẽ affe
cerũt Primum eni q optimũ amicũ nact9
ſũ Deiñ autẽ q ſingularẽ tuã erga me teſtifi
cat9 beniuolẽciã . Poſtremum vero q te incoli
mẽ l' icolimũ fore itellexi . Qua i re tres me
mim9 oiũctõnes eco atq3 vſitato ordie q̃ ſũt
eni vero autẽ Sʒ multo plura ipe facile cog'
noſces ſi ciceronis ſcripta ⁊ i p̃mis ei9 ep'las
lectitab' Ne ⁊ q̃dẽ p̃ticule i eadẽ orõne pulch
errime ſũt ſi qs recte ſtueit ill' vſ9 . itaſcʒ q
ñ ſe oſeqant' imediate ꝟ mediate Vt Ne vir
tuoſ9 q̃dẽ Iohãnes eẍiſtit . ⁊ ita in ceteris Ab
latĩ caſ9 l' cũ conmercio ꝓpoſicõnis l' ſine . vim
aduerbij ſepenumero habẽt . vt i p̃mis in
p̃ncipio p̃cipue l' p̃ncipalit' vel ſine ut paucis
ẽ . paulum l' paucũ Teren . in an . Ades . pau
cis volo Multis ꝑ mľtũ Corã cũ accẽtu i vl
tima ſillaba aduerbiũ pulcherrime ẽ ſignifi
cãs . vt ita dicã p̃ſencialit' vel i p̃ñcia q̃ freq̃n
tiſſiẽ docti viri vtunt' ut apd . m . C cupio
tecũ corã iocari Itẽ Corã tecũ loq̃r Poſt ac . eſt
poſtea Similit' ãtea ẽ ãtea poſteaq̃ ẽ poſtq̃
Profecto ⁊ reueã aduerbia ſunt affirmandi
et ſignificant tantum . i . certe Tripbariam

eſt. explicit᷑ Quadriphariã. i. quadrupliciter
Pleruq; ł ſepe numero ẽ multociẽs Ferme
ẽ quaſi fere idẽ Ad modũ ł ꝑ q̄. i. valde Eo/
dẽ pacto adeo accipit᷑ ł ſumit᷑ ꝑ intm̄ Accu/
rate. tiꝰ. tiſſimi. tiſſiẽ. diligẽt Nõmõ eſt. non
ſolum pauliſper ł paruper id eſt modicum
Magnope. maximope. ẽ. diligenter. ſummo/
pe ł ſumo ope. ẽ. ſuma diligẽcia. tãto ope
ẽ tãta diligẽcia Quoad. i. quouſq; Nudiuſtci/
us. ẽ. nũc ẽ dies tciꝰ ut nudiꝰ terciꝰ Exfor/
diã xi. eoꝝ pacto Nudiuſquartꝰ nudiuſqn/
tꝰ ſumit᷑ Mirũ i modũ vł maiorẽ i modũ ẽ
mirãbiliter Queadmodũ eſt quõ quo pacto
ẽ qualiter vel quõ Extemplo. eſt. ſtatim. et
nõ dicit᷑ extymplo. vnde. huguitio Tim tri/
a deteſtor extẽplo tẽpora ſaltim Salti eſt ad
uer. i. ſalienter Iohã. vẽl ſaltim Rurſũ vel
rurſus. i. iterũ Nimiũ. i. mirãbiliter neđ. i. nõ
ſolũ plãe i. certe hacteꝰ i huculq; ymo ꝑ du/
plex. m. ſẽt ſcribi plene ẽ ꝑfecte pauloplus
.i. modicũ plus Paulopoſt ut pote. i. ſicut Sa
ne. i. certe ꝑraro. i. valde raro Sz ẽ tm̄ Ta/
mẽ ẽ cõpuis quãdoq; certe ceterũ ẽ inſup Qui
eciã ẽ preterea Adeo penultia correpta. i. in tm̄
Nõ nuq̃. i. aliqñ Eque eodẽ mõ ł ita Quã

id ē qntū Maxime id ē libent Qui id ē quō vn̄ Terēcius Nā antea q̄ ſcire poſſes dū etas metus magiſter ꝓhibebat. vbiubi.id ē vbi cūq̄. vtut id ē qualitercūq̄ Nōmodo .i. non ſolum Nondum.i.n̄ ad huc . Vbi i dictis ꝓ etaꝝ communiter valet tantum id eſt poſtq̄ .ꝫ alias in quo loco

De ꝑticipijs

T quia ꝑticipiorū ablt̄i caſ⁹ plerūq̄ locū tenēt infinitiui vbi Hic eſt illd Saluſtij i kathalinaꝫ . nā priuſq̄ icipias cōſulto ⁊ vbi ꝯſulueris mature facto op⁹ ē. vn̄ in illa oꝛone Conſulto id ē ꝯſulē . facto ē facere Ablatiui caſ⁹ n̄ ſolum ꝑticipioꝝ veꝝeciaꝫ noim alioꝝ in oꝛone cōtinue ſolute ponuntur Preſertim ſi qua fuerit talis ſignificatio De ꝑticipijs q̄dē manifeſtum ē Vt octauiano ceſare regnāte pax vniuerſo orbi parta ē. dyoniſio ʒyracuſano tyrānum ſe gerēte ḡuiſſima in cicilia bella ſunt orta Sꝫ eodē quoq̄ mō alia quedā ſe hn̄t noiā maxime vero ſi dignitatū a honoꝝ extiterint vt Cronelio ꝯſule acte ſūt fabule Quidā addunt ꝑticipiū extiſtete Sꝫ nos ꝓhibem⁹ quod ad venuſtatē oꝛois ꝑtinet addi oportet Et Item Scypione

et Galba ꝯſulib⁹ deuicti ſūt peni Scipione
Impatore euerſa ē munancia Et ita in alijs
Fretus . ta. tum. icerte oiginis ablatio iūc/
tū pulcherrimū ē et ſigficat fere ꝯſiſū ā mu/
nitū . Vt vrā humanitate fretus ſū. vrā ſapi
encia nō ſolū ꝫ quoqꝫ vrā virtute fretus ſem/
per fui . Participia futuri tēpris ornatiſſime
vſurpanẽ ut ad Scipionē lrās ſū ſcriptur⁹
qđ ē fere debeo ſcribere Tu ad edes iturus es
.i. ire deberes Et ſic de alijs Illa ꝙ pticipia
que a paſſiuis manant verbis paſſiue quoqꝫ
exponi debēt . ut inſons aīmus mulctan/
dus nō ē.i.mulctari nō dꝫ Sōtes vero.i.rei
accuſandi ſūt id eſt accuſari debent

De ꝯiūctionibus

lurimū eciam ſmonē exornat ꝯiūctio
aduerſatiua . ꝙꝙ. hoc mō Quāꝙ oīm
amicoꝝ littere michi ſint iocūde tue tñ ſemp
gͣtiſſime fuere Quāꝙ te antea diligebā mō
tñ ob ſingularē amorem aſt virtutē eciā ve/
hemēter admiror Vel ꝯiūctio ſicut et dictio
cū aliq̄ ꝯiūxerit haud paꝝ orn̄t⁹ affert ſi geīa
ta fuerit queādmodū ꝯiūgibilia ſūt plura
ut Sortes ꝉ ſtudꝫ ꝉ ocio vacat Eodē pacto
Exēpla de et poī pñt Qui pticula et ſi varijs

modis poni possit pulcherrime tn̄ ea vtimur cum dixerimus Nō possum qui tibi gratuler n̄ possū quin doleā vel multis in locis pro ecia͞z rectissime cōgruit. hanibal fuit imperator qui oim p⁹. verum. pro h ornatū ē Ceterum.ē.pro/ rea Sz quia.l. et quia pro ex quo accipit Pre terea ita vulgarisat ouetalleſdas Tāetsi.vel z si pro q̄uis A Cycerone vsurpatum est Neu id est ut ne De p̄positōibus

p.vel E.p̄posicō p q̄ ornate ponit loco a l ab p̄pocōis. p.p̄posicō addita nomini bus l v̄bis p cōposicōnē augz z valz tātū sicut valde ut p doct⁹ ē valde doctus.pbellū.i.val de bellum.i.pulchrum Ex.z de.p̄posicōnes cōposite vehemēter amplificāt.i.augēt.ut ex oro.i.valde oro vel impetro Teren.In andri Gnatā ut det oro vixq3 exoro.i.impetro Ex emplum secūdi.ut deprecor.i.valde precor Nōnūq̄ tamē etiam mutāt vel minuunt sig/ nificatū.ut dehortor.est.non hortor Aliud Forme dignitas deflorescit morbo In p̄posi cio pro erga aliqn̄ vel etiā pro cōtra pulcherri ma ē actō p̄posita vt Meus i te ai⁹ sēp fuit propitissim⁹.i.erga te Mea i beniuolētia est erga te Iuuenalis inuehitur in neronem.i.

cōtra nerone̅. Cycero habuit oracōnem in Cathilinā id ē cōtra Clā. plerumqꝫ ꝑpoſicō eſt ⁊ nō nūqꝫ aduerbium. Sꝫ oratoēs ꝑpoſicōeꝫ potius accipiūt, ut Clam me ꝑfectus ē id ē me neſciente Nō eciā fugiat aliquem diā in ter erga et cōtra. nā erga dicit beniuolēciam. cōtra vero aduerſitatē Prepoſicio perſepe que preponi ſolet poſtponiť eadē ſignificancia ma nēte. Et in quibuſdā quidē ſemꝑ. q̄ ſūt. me cū te cū ſe cū ⁊c. In quibuſdā aūt nō ſemꝑ ut q̄ cū. quo de. q̄bus ſuꝑ. te propter. Et in hijs potiſſimum ea ē prepoſicionum tranſlatio q̄s modo numerauimus.

Sequūtur. colores. vnde ꝑmus

Vius ptis ꝑme reliquū In colorū no tificacōne oſumendum eſt Quorum Primus ē dictus Repeticio Qui ita cauſatur. cū cōtinenter ab vno atqꝫ eodē ꝟbo in rebus ſimilib9 et diuerſis, princi pia ſumuntur. hoc modo Vobis iſtud attri buendū eſt vobis gracia eſt habenda vobis res erit bōri itē Scipio karthaginē deleuit ſcipio pacē pepit. ſcipio tranqllitatē ſuauit Itē num iuſiurādum reliquiſti. num aicos pro didiſti. num penti man9 itulisti. hec ex pōrcō

multam venuſtatis habet . tū ꝯ̄guitatis pluri
mū quaē videt̄ eē adhibēda et ad oꝛnādā et
ad exaugēdā oꝛonem Secūdꝰ color

onuerſio Eſt ꝑ quam nō ut an̄ ꝓmū re
petiꝰ verbum ſed ad poſtremū ꝯtinēt̄ reuerta
mur hoc mō bonus populus romanus iuſti
cia vincat . armis iſte vincat . libertate vincat
Item . Ex q̄uo tp̄e concoꝛdia ciuitati ſublata
eſt . libtas ſublata eſt . R . p . ſublata . ē . Item
Coꝛ . Leliꝰ Hic nouus erat ingenioſꝰ erat .
doctoꝛ erat . bonis viris amicus erat . ergo in
hac ciuitate primus erat Terciꝰ color

Omplectio ē que vtrāq; cōplectit̄ ex/
ꝯn̄cōez ut repetat̄ idē ꝓmū ṽbū ſepius
et crebro ad idē poſtremum ṽbum reuertat̄
Hoc pacto Qui ſūt qui fedeā ſepe ruperunt
carthagineſes Qui ſūt q̄ crudele bellū geſſē
carthaginēſes Qui ſūt q̄ ytaliā deforuerūt
carthaginenſis Quartus coloꝛ

ōtēcio eſt cū ex ꝯ̄t̄rijs rebus oꝛo ꝯ̄ficit̄
Vt hoc modo Cum nō eſt opus clamas
Cum tibi loqui conuenit obmuteſcis Item
Ades ab eſſe vis Abes reuerti cupis In pa
ce bellum queritas In bello pacē deſiderās
Quintus color

Sententia est oratio sumpta de vita q̄ aliquid sit aut quid eē oporteat in vita breuiter ostendit

ostēdit . hoc pacto difficile est illū virtutē
reuereri . qui semp secūda ꝟtute sit vsꝰ Itē . li
ber est is existimādꝰ q̄ nulli turpitudini ser/
uit Itē egēs eque est is qui nō satis hꝫ et is
cui nichil satis eē pōt . Sapiēter cogitāt qui
tpibꝰ secūdis adūsos casꝰ reformidāt cū ra/
cione Sētēcias raro īt̄poni ꝯuenit ut rei ac/
tores nō viuēdi p̄ceptores eē videamur Cū
ita interponuntur multū afferunt ornamēti

Articulus dicit Cū ¶ Sextus Color
singula verba interuallis distiguēt cesa orō
ne . hoc mō Armonia voce vultu inimicos
p̄terruisti Itē iīmicos inuidia . iīurijs pfidia
sustulisti Et hoc crebrius p̄uenit ¶ Septi

Similiter cadens Exornacio mꝰ Color
est . cū in eadem cōstructione verboꝝ duo aut
plura sūt ꝟba que similiter eisdē casibꝰ affe/
rēt . hoc mō huic omnis in pecunia spes est
N . sapiētia ē aīmꝰ remotꝰ Diligēcia cōpat
diuicias Negligēcia aīm corrūpit ¶ Octa/

Similit̄ desinēs Est cū ta/ uꝰ Color
metsi casus nō sūt in verbis tamē similes ex
itus habent hoc modo Turpiter audes face/
re Nequiter studes dicere viuis inuidiose de/
linquis studiose loqueris odiose Nonꝰ color

Gradacio.eſt q̃ non añ ad ſequens ꝟbũ deſcẽ
dit q̃ȝ ad ſuperius ↄceſſũ ẽ hoc pacto Nã que
reliq̃ ſpes manet lib̃tatis ſi ill' qđlibȝ licȝ et
qđ licȝ pñt et qđ pñt audet qđ audet faciũt
et qđ faciũt nob moleſtũ ñ ẽ Itẽ affricano i-
duſtria virtutẽ virt⁹ glãm gloia emulos cõ
Iffinitio.ẽ q̃ rei pauit Decim⁹ color
alicui⁹ ꝓprias ãplectit̃ ptãtes breui-
ter et abſolute. hoc mõ. maieſtas reipublice
ẽ i q̃ ↄtinet̃ dignitas ⁊ ãplitudo ciuitatis nõ
ẽ iſta diligẽcia ſȝ auaricia q2 diligẽcia ẽ accura
ta ↄſeruacio ſuoꝝ Auaricia vero iniurioſa ap-
petició alienoꝝ eſt. ¶ Vndecim⁹ color
Ranſicio.ẽ que cũ oſtẽdit breuiter qđ
dictũ ſit ꝓponit itẽ breui q̃d ↄſeq̃t hoc
mõ Mõ i patriã cuiuſmõi fuerit intellexiſtis
nũc i parẽtes q̃lis extiterit accipite ¶ Duode
Ccupacõ Eſt cũ dicim⁹ cimus color
nos p̃terire ã nõ ſcire ã nolle dicẽ id quod
tũc maxime dicem⁹ Hoc pacto. nõ dico te a
ſocijs pecuniã accepiſſe. nõ ſũ i eo occupatus
q̃ȝ regna ciuitates. dom⁹ õmiũ depopulatus es
Furta rapinas oẽs tuas omitto. nõ dico q̃ i-
iuriarũ ſatis m̃ itulisti. nec vnq̃ȝ ut deceuiſſet
ſtudio vacaſti. hec ornacio haud paꝝ coduat

Iſiūctō·ē cū eorū Tredecim9 color de quib9 diximꝰ aut vtrūq; aut vnūqđ ꝙ certo icludit vbo Sic·P·R·numāciā dele uit· karthaginē ſuſtulit Corithum deiecit ·fregellas euertit · nichil numātinis vires corpis auxilitate fuīt · nichil karthaginēſi- bus ſcīa rei militais adiumēto fuit · nichil corinthis calliditas erudita pſidij tulit·mich il fregellis moꝝ ⁊ ſermonis ſocietas opitula

Ciūcto·ē ta eſt Decim9 qrt9 color cū iterpoſicōe vbi et ſuplicēs ptes orōnis cōphē dūt ⁊ iſeri oēs Hoc mō forme dignitas aut morbo defloēſcit ā vetuſtate Deci9 qnt9 color

Adiūctō ē ·cū vbū quo res cōphendit ñ in tpi9 ħet aut pmum ā poſtremū collocamus pmū hoc modo· defloreſcit forme dignitas ā morbo aut vetuſtate · Poſtremum ſic Aut morbo ā vetuſtate forme dignitas defloreſcit

Decimusſextus color

onduplicacio ·ē cū racōe āplificacōis aut omiſerationis vnius aut plurimoꝝ verborum iteratio Hoc pacto Conmot9 non es cū tibi mater pedes amplexaretur nō es commotus Item · nunc etiam audes venire in horū con ſpectum proditor patrie proditor inquam

reṁire audes i boꝝ ꝯſpcū. vehemēt̄ ꝯmouet e
iuſtē ꝑbi redintegracio Decim⁹ ſeptim⁹ color
Interꝑ̄tacio Eſt que non itera͞ns idē reddite
grat ꝟbum ſ; illd ꝯmutat qd poſitum ē alio
verbo qd idem valeat. hoc mō. R. P. radica
tus euertiſti Ciuitatē funditus deieciſti. item
Patrem nephariie ꝟberaſti parenti ſcelerate
manus itulisti Decim⁹ octau⁹ color

Ircuitio Eſt oratio rē ſimplicē aſſūpta
circūſcribēs elocutione. hoc mō Scipi
onis ꝓuidēcia carthaginis opus ꝑfregit. nā
ꝗ hic niſi ornādi ratio q̄dā ē habita Scipio
eni potuit ꝛ carthago ſiplicit̄ appellari. hec
ſūt fere q̄ dicēda videbāt̄ de ꝟboꝝ exꝯ̄natioīb⁹.
Nūc res ipſa mon; ut deinceps ad ſētēciaꝝ ex
ꝯ̄nōnē trāſeam⁹ Decimus nonus color

Iſtributio Eſt cū iplurēs res ā pſonas
negotia diſpꝑtiūt. hoc mō Senatus ē
officiū ꝯſilio ciuitatē iuuare Magiſtratus eſt
officiū opa ꝛ diligēcia ꝯſequi Senatus offici
um ē volū tatē ppl'i. res optimas ꝛ homines
ydoneos maxime ſuis ſentēcijs diligere et ꝓ
bare Accuſatorum officiū eſt inferre crimi
na. defenſorum officiū eſt diluere et propul
ſare. Teſtis dicere que ſciat aut audierit.

Hec eſt exornatio copioſa cōprehendit enī bre
ui multa et ſuum cuiq; tribuit officium. et
res diuidit plures.

Viceſimus color.

Imminutio. eſt cum aliquos ineſſe no
bis aut hijs quos defendimus aut naturā aut for
tuna aut ab induſtria dicemus egregium ꝙ
ne qua ſignificetur arrogans oſtētatio dimi
nuitur et attenuatur orone Hoc modo. nam
hoc ꝓ meo iure dico me labore et īduſtria cu
raſſe ut diſciplinā militarē nō tenerem i po
teris Hic ſi dixiſſet ut optime tenet tametſi
verum dixiſſet tamen arrogans viſus eēt

Viceſim9 pmus Color

Diuiſio eſt que rem ſemouens a re vtrāq;
abſoluit ratione ſubiecta Hoc modo. cur er
go nunc tibi obiciam ꝙ ꝗ ſi ꝓbus es nō me
ruiſti ſi improbus non commoueris. Itē due
res ſunt que poſſunt homines ad turpe com
pendium commouere inopia atq; auaricia te
auarum in fraterna diuiſione cognouimus
Inopem atq; egenum nūc videmus.

Viceſimuſſecūdus Color

Exemplum eſt alicuius facti aut dicti
ꝓteriti cum certi auctoris nomine propoſitio

Id verū ornatiorem facit cum nūllius rei niſi dignitatis cauſa ſumatur. Apertiorem tū id quod ſit obſcurius magis diluadum reddit. ꝓbabiliorē cum magis veriſimilem facit. an̄ oculos ꝑnit cū exꝑmit oīa dilucide Effictio ē cū effīgit Viceſim9 tercius coloꝛ cū exꝑmit ꝟbis corporis cuiuſpiā fo̅r quo ad ſatis ſit ad itelligēdū. hoc mō. hūc iudices dico rubrū breuē icuruum ſubcanū cui ſane magis ē i mēto cycatꝛ. ſi q̊ mō pōt vob i meōi ā redic̄ hꝫ h̊ exōēcō tū vtilitatē ſi quē demrāre vel tū venuſtatē ſi breuit et dilucide fcā ē Vi/ ce. qr. co. Breuitas ē ī ipſ t̄mīnō ꝟb necc̄ijs expeditio hoc mō M. oſul quōd ꝑbu9 deiñ p9 eāt ciuitatis tū ꝓficiſcit in aziā p9 ea hoſtis et exul ē dcūs poſtea oſul ꝛ ipator habꝫ pau/ cis cōpꝛenſa breuitas multaꝝ rerū expedicio nem quare adhibenda ſepe eſt cum t̄epus nō ſinet commorari.

Quātū ad ſecūdū huiꝰ ōpis ꝑncipale De epl'arū ptibus moderno more vſu verū ētib9 dicēdū eē videt. Et ꝑmū de pſonarum determinacionib9 Quō pōtificū maximo ſcri/ bem9 Pōtificē maximū prēm patrie. prēꝫ cle

mentiſſimum patrem beatiſſimum ſāſimūq̄ dicem⁹.

Archiepō Cardinali Patarche Reuerē̄diſſimo miſeicordiſſimo gl'oſiſſimo prī Eo‑dem pacto ſcribemus Legato.

Epō l' Abbati maiori. ſcribit̄ Reuerēdo in xp̄o patri Simplici vero clerico. dilecto. prudenti. ſapienti. diſcreto Sed melius. honeſto ſacerdoti dn̄o. N. Capel. ecc̄e. S. M. virginū Erfordn̄ſi Abbas monachis ſic ſcribit. dilecto in criſto filio. N. Capl'm Epō vel ecōtra Venerabili in criſto patri heremite ꝛ cōuerſi dilecto fratri adinuicem ſcribūt ut dilecto in xp̄o fratri et amico precipuo Iacobo aiden Carmelite fratri ſinceriter diligendo.

Ad impatores ſcribem⁹ Illuſtriſſim⁹ iuic‑tiſſimu⁹ Auguſt⁹ Sacratiſſim⁹ Sereniſſimus ſēp auguſt⁹ Eodē pacto ad ceteros ṙges ſcribemu Ad marchionē ſiue palātinū Marg‑uiū ducē. lātḡuiū illuſtris l' illuſtriſſi⁹ ſi ſup eminēs fuerit ſcribemus Comiti vero maiori magnificus Egregius ſcribemus Ad comitē minorē baronē ſcribe⁹ Splēdidiſſō. generoſo magnifico Si vero in armis

claruit ſtrennuiſſimo dicemus. Ad medio
cres ſcribem⁹ Sollicitus īduſtrioſus ſollers
ſic Sollerti domino Iohāni de kindſperck ō
nibus bonis in rebus viro ſollerti ac ſollicito

Ciues vero ceteroſq; nobiles ſimplices
ac prefectos. ſpectabiles. validos. grauiſ-
ſimos vocemus. Sed milites ſtrennuos di-
camus. Ceteros vero quoſlibet ſeculares
attentos. diligentes. obſequentes. fideles
dicemus. Ad theologos. Rerum di
uinarum interpretes. homines diuiniſſiōs
ac omnium diuinarum humanarumq; re
rum interpretes ſpectantiſſimos dicemus.

Canoniſtis pontificij iuris vel diuinarū
litterarum interpreti. digniſſimo ſcribemus

Legiſtas vero iuris conſultiuos. integer
rimos. iuſtiſſimos appellabimus. Huma-
narū rerū interpreti īteġrimo. iohāni nrōrū
temporum iure conſultiſſimo. Medicos
accuratiſſimos. expertiſſimos. diligentiſſi-
mos. prōptiſſios vocem⁹ Phōs modeſtiſſiōs
virorū. optīos. ſapiētiſſiōs ɔgnomiam⁹ Ma
thēaticos ſapiētes pſpicaces voca⁹. dialeticos
ſbtiles. acutos. ſ, p pſpicuos Gramaticos lrārū
e artis erudiniſſiōs doctiſſimos benemoratos

dicem9 Oratoꝛes facūdos diſertos limatos expolitos latino eloquio ornatiſſimos graues et ī dicēdo eloquētiſſimos Magiſter diſcipu lo Optime indolis adoleſcētulo. N. diſcipulo ſuo dilecto. vel ſic In ꝑmis ſtudioſo et bene morato iuueni. N. obſeruātiſſ'iō caro diſcipu lo ſuo Studēs ad ſtudētē ſic ſcribit Latinaꝝ lrāꝝ ſtudioſiſſimis adoleſcētulis ſiue adoleſcē tib9. a. z. b. cōdiſcipul' ſuis. vel ſic Lrārū vigilātiſſimis adoleſcētul' cōdiſcipulis ſuis ſalutē dicit plurimam Ad neceſſarios. Pa rētib9 ⁊ patruus venerābilib9 Auis et auūcu lis. honorādis ⁊ metuēdis viris. pater auūc et patruus filio vel nepoti. dilcō filio l' nepoti ſcribūt Vir vxori Caſtiſſime mulieri. N. ca riſſiē. ac lepidiſſiē ↄiugi ſue. vxoꝛ viro Amā tiſſiō l' ſuauiſſiō cariſſiō ue ſcribere debet Et illd notādū ꝙ mulieib9 ſeculaib9 ſcribēde ſūt detmiācōes viroꝝ ſuoꝝ. genere gramati cali dūtaxat variato. ut. Generoſe comitiſſe vn̄ venēdo ꝙ dux thurigie reginā aliꝙ̄ dux eit ſcdm rigorē artis debꝫ ei ſcribi duxiſſe ⁊ n̄ regine Abbatiſſe Venerabili ſcribemus Mgrē vero poriſſe ſiue officiali venerabili. Ceteris aūt moialib9 illa detmiacō ꝑuioſa

attribuit Salutacionũ. Alia lõga. Alia breuis Alia subintellecta. longa ē ſupſcrip cionis vel ſubſcripcionis et ſupraſcriptionis vna cũ affectu cũ appoſiti ſubintellectione aggregacio Appoſita ſubītellecta ſunt Mã dat mittit vel dicit. Et obmittũtur frequē ter ornatus cauſa Salutacio breuis ē ſalu tis vel alicuius loco ſalutis adoptacio Salu tacio vero ſbītellecta ē expreſſio ſolius determinacõis cũ aliquo predicato cõmuni ī vtõ. ut Reuerēdiſſime pater Supſcripcio. eſt ma nifeſtacio pſone mittētis vl' pſonarũ mittēciũ ſuperioris gˢdus Et debet hrē nomē mittētis et dei gracia particulã Et hoc ſi ſcribũt Prelati ⁊ nobiles ſupmorũ gˢduũ Sȝ diuina gˢ cia ſcribũt cardinales loco dei gˢcia Alíã dȝ hrē meritũ gnãlit Et loci l' locorũ ſpecifica cionē. Sȝ papa p⁹ nomē ſcribit. Seru⁹ ſer uoꝝ dei tm̃ Impator l' rex romanoꝝ addit illã pticulã ſemp auguſt⁹ p⁹ meritũ. ut Si giſmund⁹ dei grã romanoꝝ rex ſp aug⁹ No tãdũ ꝙ papa ſupſcribit ſe īfrã oīȝ et ipator ſupſcribit ſe īfrã oīȝ pt̃ papã. Prima regu la generalis. plati ⁊ nobiles ſuperſcribunt ſe ſuis īferiorib⁹. Secũda regula. Oīs dñs

filiis ſubiectis Tercia. re prela. et nobi. me-
graduum pſois iſſiox graduū . Qrta re . Ois
ſupſcripcō dz fieri i ƀtō. vñ ſcribens ſit rcūs
cui dat ſal⁹ q̄ꝫ cauſa . ſbſcripcō ē releācō pſo
ne mittēās l' pſonax mittēcū iſſrioris gra
dus . ſubſcripcio debz habere nomē ꝓpriū
mittentis meitū loci vel locorū ſpecificacionē
Notādum q̄ꝫ prelati et nobiles ſupremorū
graduū ſubcribentes ſe omittūt iſtā clauſu
lā. deigrā que pōnit ſup̄ in ſupſcricōe Exipiūt
tur reges et epi ſubſcribentes ſe reſpcū pncī-
pū ñ ſubiectox. patz de rege anglie ſcriben
te regi frācie . et de . Magdeburgēñ . Archi
epō ſcribente epō Maguntino Vñ ño pma
ŕgula Ois equalis reſpcū equalis ſbſcribit
Scda regula omnis inferior ſbſcribit ſe reſ
pectu ſui ſupioris Tercia regula omis ſub
ſcripcio pōnēda eſt in ntō Supraſcriptio eſt
manifeſtacio eius vel eorū cui vel quibus lrā
dirigitur Supraſcriptio debet habere de ter-
miācōnē nomen ꝓpriū illius cui mittitur lrā
Meritū ei⁹ et loci l' locox ſpecificacionē In
xpō patri. ſcribit̄ p̄latis ſupremi ⁊ medij g̃-
dus . In xpō patri ſcribit pp̄ . cardinalibus
Archiepīs et epiſcopis Filio ſcribit pp̄.

omnibus alijs Principi ſcribitur nobilibus ſupremi gradus Comiti baroni vel militi ſcribitur illi qui eſt talis Sed viro ſcribitur omnibus alijs Notandum primo quod papa ſcribit omnibus xpiſtifidelibus hanc determinacione dilectus Excipiuntur cardinales archiepiſcopi et epiſcopi. quibus ſcribit hanc determinacionem Venerabilis Exemplum primi .dilecto in xpo filio. N. Exemplum ſecundi. venerabili in xpo patri Sciendum ſecundo quod iſti octo termini ſcilicet patri. fratri. filio. principi comiti. baroni. militi. viro. dicuntur predicata que communibus conveniunt Et imediata quia quodlibet ſuam determinacionem coerenter ſequitur immediate Communia cum variantur pluribus imediate determinacionibus vt illuſtri principi. venerabili in xpo patri Dilecto filio Tercio ſciendum quod iſti tres termini. comiti. baroni. militi. licet ſint predicata omunia et imediata. nichilominus tamen etiam includunt merita Dno dno ſcribitur prelatis et nobilibus ſupremi gradus et medij. dno ſcribitur militi. preſbitero. graduato Fratri ſcribitur Fratribus de ordine mendicancium. notandum quod iſti termini dno dno dicuntur predicata conmunia mediata quia inter determinacionem eorum aliquod ponitur predicatum imediatum. ut venerabilium in xpo

patri ac dño. dño Rudberto diuina ꝓuiden
tia epo Ratiſponeñ. dño ſuo gtoſo. dma cle/
mentia ſcribit Archiepi. p9 nomē ꝛ meitū
et tunc ſpecificacio loci. demū captacio beniuo
lēcie ſi placet Ceteris vero pncipib9 ſcribitur
dei grā loco ꝯḡmis. ut illuſtri pncipi ac do.
do. Albto marchioni burgranio. Nurēbur
genſ. domino ſuo graciosiſſimo Notadum
ꝙ in nomine caſtrorum frequēter icluditur
meritū nobiliū infimi gradus ut valido vi/
ro de plaſſenwerck. Sacro ſancte romane
eccīe ſūmo pontifici ſcribitur papa Vt ſcīſſi/
mo i xpo patri ac dño. dño. Paulo diuina
miſeracōe. ſacro ſancte romane eccleſie ſū/
mo pontifici Notandū ꝙ iſta aggregata
ſūmo pontifici. et ſemp auguſto. dicūt ꝓdica
ta ſpecialiſſima quia pmū ſoli pape ouenit. ſe/
cundū vero ſoli impatori ꝉ romanoꝝ regi con
gruit. prima regula Omnis ſupraſcriptio po
nēda ē i dto Secūda regula Ois ſupraſcrip
cio lrē ponēda eſt in dorſo Notād ꝙ plat9
dicit ille qui hꝫ ſub ſe pſbiteros ꝉ clericos i
aliq̄ eccia collegiata ꝉ monaſterio quos hꝫ
punire pro exceſſibus ſuis et quibus habet
mandare. demptis prioribus et Car/

Gar
us
gen
Af
ga
pi
b

a
pi
natum
ſupra ſe
torum mag
tatem inſtruen

…iam in
…ter ſe
…i di-
…em
…t ſe
…ea
…ru

…t-
…gū
…c et qd
…ū audito
…cū deinceps

Narratio

[N]Arratio apud tulium deſcribitur. Eſt reꝝ geſtarum aut ꝓinde ut geſtarū expoſicio. In narratione videndum erit ne q̄d ꝑturbate. ne quid cōtorte. ne quid ambigue dicam⁹. ne quā in aliam rem trāſeamus. ne ab vltimo repetamus ne longe ꝓſequamur ne quid quod ad rem pertinet pretereamus ne id quod ſemꝉ diximus deinceps dicamus Sic n̄ ſolū quod obeſt ſed etiam quod nec ſolum ꝓdeſt nequaꝗ̄ pretereamus. Et exitus rerum ita exponamus ut ante quoq; que apta ſint ſciri poſſunt. Et ſi ſequamur illa que de breuitate ſūt ꝑcepta oia. quo breuior ē eo dilucidior et cognitu facilior narratio fiet

Notādū ꝙ prelati ⁊ nobiles ſupremorum ḡduū per totā epl'am ſe pluraliſant. ut mandamus. reſeram⁹. notificātes. aperientes Similiter prelati et nobiles medioꝝ graduū ꝑ ſertī reſpectu ſuoꝝ ſubditoꝝ Notādū ſecūdo ꝙ ꝑncipiū narracōis et ſi n̄ ſemꝑ frequēter tm̄ habere ſolet verbū narratoriū. ꝓnomē abſtractū determians. ut vrē declaro diſcrecōni vrē notifico paternitati gracioſe.

De peticione

eĉcõ ē rei ĩpetrãde ł rez ĩpetrãdaꝝ poſtu
laco ⁊ hēt debꝫ i pncipio ſignū ut q̃ ꝓp
ter.ea ꝓpt. q̃ de cauſa.ob q̃ rē. ꝓnomen ab
ſtractū alicuius p̄dicati cōis ł detmiacōis ad
uerbiū.ꝟbum petitorium hoc mō Ea de cau
ſa vrãꝫ dignitatē atteci⁹ oro Concluſio.
ōcluſio ē artificoſius t minus orōnis Vñ
notanda ꝑpaucula que diuturno vſu aſ
ſiduaq̄ ꝯſuetudine ⁊ maioꝝ auctoitate exco
gitaē opꝫtet q̄ ſūt racōni ꝯſētanea ⁊ hoim o
pioni correñ ē ꝑtrerunt. ſi ꝑma queq̄ legendo
boꝝ te p̄ceptoꝝ obſeruatiſſimū reddere ꝓcu
rab. lrãꝝ exitus hijs ſimilib⁹ q̄ ꝟbis claudē
ꝟſitatiſſimū eſt Vale decus ſeculi nñi ſi felix
nñi q̄ memor viue Vale tibi q̄ pſuadeas te m̄
caiſſimū eē. vale meq̄ tibi cōmēdatiſſimum
habeas Cura ut rcē valeas, da operā ut va
leas Rcē vale et nos mutuo dilige. valitudi
nē tuā cura diligēter. vale ⁊ mei noie Ihōeꝫ
ſalutes exopto. Tpis eciam notacio in calce
lrē plurimum ornatus affert ſi debite poſita
fuerit vnde notatu digniſſimum eſt. q̄ illis
trinis noīacionibus cuiuſlibet menſis dies
noīant kalēdaꝝ ſ. nonaꝝ ꝟduūq̄ vñ ꝑm⁹
cuiuſlibꝫ mēſis dies kalēde noīat ſequētes

aliquot dies none dicuntur. deinde aliqui di
cũtur ydus. postremum dicuntur calende ut
cuiuis calendarium intuenti facile patere põt
Et hoc modo ponũtur in litteris. q̃r. nonas
februarij tuarũ litterarũ mumimenta ad me
dilata fuere. Item sex. calen. Mar. in do/
mũ petrus se recepit. Et ita in alijs Si au/
tẽ pro gñs mensium eorum possessiua nomi
na finxerimus longe venustius dicemus
Vt. sep. ydus apriles pro aprilis. 3. nonas
marcias pro marcij. 2. cal. februarius pro fe
bruarij Et tãtũ de illa materia

Ep̄la inuitatoria

uoiã me9 hz genitor tui amãtissimus
doctor p̄clarẽ germai mei nupcias magno cũ
apparatu celebrarẽ. te oãt vehemẽter ꝛ maxim/
ope desiderãt eas ip̄as tua dignitate illustrarẽ
velis ꝛ honestarẽ ꝛ vna cũ ceteris p̄claris doc/
torib9 i cena discũbẽ. hoc eni sibi fortunatissi
mũ ꝑsuadebit. Et hoc suo de felici successu
ac ip̄m cõgaudere et ut amicoꝝ officiũ est tibi
cõez hãc fortunã arbitrarẽ queãdmodũ nos
õnes ꝓ nrã in te veteri ac sũma beniuolencia
tue cõgtulamur volũtati. vale

De reuentu ad patriam

Cur eni̅ tibi nō ḡṫificor neſcio pſerti cū hijs tēpib⁹ audacia ꝑ ſapiēcia liceat vti. lentulo nr̄o egi ꝑ lr̄as tuo noīe gracias Sʒ tu velim deſinas iam noſtris litteris vti et nos aliqn̄ reuiſes ⁊ ibi malis eē vbi aliquo numero ſis q̄ꝫ iſtic vbi ſolus ſapere videaris Quāq̄ꝫ q̄ iſ-tinc veniūt pti te ſupbū eē dicūt q̄ꝫ nichil reſ-ṗdeas. pti cōtūelioſū q̄ꝫ male rſpondeas Sʒ iā cupio tecū corā iocai q̄re fac ut q̄ꝫ pmū ve-nias nec ī aculeā tuā accedas ut poſſim⁹ ſal-uū te viſſe gaudē nā illo ſi veneis tāq̄ꝫ vllꝫ es cognoſces tuoꝝ neinē. vale. Epl'a pmo toia. Paulo ṫbuno qui ī tua ꝓuīcia magna negotia et āpla et expedita hꝫ ml'tos annos ⁊ tor valde familiariter Is cū antea ſemper ⁊ ſuo ſplendore et nr̄a ceterorūq; Amicoꝝ cōmē dacōne ḡtiſſimus in ꝓuicia fuit tn̄ hoc tpe ꝑ tuū in me amorē nr̄amq; neceſſitudinē ve-hemēter cōfidit hijs meis lr̄is ſe apud te ḡca-oſū fore que ne ſpes eum fallat vehementer rogo te cōmēdoq; tibi omnia negotia eius li-beros procuratores familiā īprimiſq; ut que apins de el⁹ re decreuit ea cōꝓbes omnibus q; reb⁹ eū ita ṫctes ut itelligat meam ōmē dationē nō vulgarē fuiſſe. Vale.

De vtilitate facta p amico C ſcribit aplo

E meo ſtudio erga ſaluté ⁊ icolimita
te credo te cognoſcere ex lr̃is tuoꝝ q̃bus
me cumulatiſſie ſatis fecíſſe certe ſcio. nec hijs
ocedo ꝙ ꝗ ſint ſingularis vite bñficia ut te ſal
uũ maluerit ꝙ ego illi m̃ nec̃e ẽ ocedát ut ẽ
pluſ ꝙ ipſi hoc tp̃e ꝓdeſſe poſſum qd q̃dẽ nec
deſtiti facẽ nec deſiſtã et iã i maxia te feci ⁊ fũ
damentũ ieci ſalutis tue tu fac bono aio mag
noq3 ſis meq3 tibi nulla re defuturum eẽ con
fidas. vale. Epiſtola narratoria

Graui teſte ꝓbatus ſũ amore ſũmi erga te
mei prẽ tuo clariſſiõ viro Qui tũ ſuis laudi-
bus tũ pro te filio oĩm fortuná ſupaſſ3 ſi ei cõ
tigiſſ3 ut te añ videret ꝙa vita diſcederz Sed
ſpeó nr̃ã3 amicitiã non egere teſtib⁹ tibi prõ
driu n dij fortunent me certe habebis cui eq̃
car⁹ ſis et iocũd⁹ ac pr̃i fuiſti. vale kme.

De honore amici acquiſito

Michi vna plurium voce clariſſima pfert ꝙ
laude i ea vrbe cui pees redicabris Idcirco t̃
g̃tulor quia proſperius t̃ ꝙ alijs ei⁹ opidi p̃
toribus acciderit q̃li autẽ fortune ſũt res nr̃e
nec epiſtola quidẽ audeo narrare tibi ne i ma
nus horum quos nolemus pueniat Verũ id

ſolū aſſerere valeo q̄ ſtat9 nr̄e ciuitatis ade/
o et debilitatus ⁊ extinct9 ē ut nichil eā ita o/
ppreſſā liberet niſi tua virtus q̄ ē ſcita ī plu
rimorū conſpcū . vale Q̄d ſepe debet ſcribi
Si attēte cōſiderem9 aut ab autoribus lraꝝ
multū debemus quibus diuſe cū in ſint iocū/
ditates viſa ē hec in pcior ut certioēs facie9
abſētes ſi q̄d nr̄a aut ipoꝝ eos ſciē interſit cū
eciā eruditis ep̄laꝝ facecijs inter ſe iocari li/
cebit aīmus anxietatibus implicitus q̄ quotī
die eueniūt recreet etenī hoc lraꝝ genē mag
nope delector q̄ obrē rogo ſepe ut eo vtare
Vale De fortuna amici exp̄mēda . Multū
letor te abſentē oīa dignitate maxima fuiſſe
ↄſecutū q̄ q̄ fortuā oībus tuis optatis reſpō/
derit . qua ꝓpter litteris tuis viſitando me cē
ſui q̄s q̄dē ſoleo ſūma iocunditate ꝓſequi ete
nī facile ſupaturum oīm ↄdicōez precedetuliſti
Tum claro tuo genē cū v̄tutū āplexu atque
mortē anq̄ obibo ſpero hoc ꝓſpiciam obteſ/
tor deū p̄rimoniū tibi ſecūdet Equidē me ha
bebis a quo paternū officiū reqras . vale.

Explicit tractatulus Claiſſimi viri ac preſ
tāciſſimi phie doctois Aug9 dachi.

Restaur. 1963, Okt.

BUCHBINDEWERKSTATT
HEINZ PETERSEN
RESTAURATOR
DÜSSELDORF-KAISERSWERTH